

Essote-kuntayhtymän kirje Sosteri-kuntayhtymän jäsenkunnille ja Sosteri-kuntayhtymälle: ehdotus neuvotella ja päättää Etelä-Savon maakunnan sosiaali- ja terveystalveluiden sekä keskussairaaloiden työnjaosta ja toiminnasta ennen lausuntojen antamista sote-uudistuksen lakiluonnoksesta.

Essote-kuntayhtymä esittää, että maakunnan sote-kuntayhtymät voisivat sitoutua yhteisesti ainakin seuraaviin kehittämisen ja valmistelun asiakokonaisuuksiin ennen lausuntojen antamista sote-uudistuksesta ja myöhemmin valmisteltaessa sote-maakunnan toiminnan aloittamista vuosina 2020-22.

Essote-kuntayhtymän esitys on, että asialistalla ovat ainakin seuraavat asiakokonaisuudet, joiden toteuttamiseksi Essote-kuntayhtymällä on valmius sitoutua:

1. Etelä-Savon maakunnassa on myös sote-maakuntahallinnon aikana 2023 alkaen kaksi ympärivuorokautista perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystystä ylläpitävää keskussairaala, joista toinen on Mikkeliissä ja toinen Savonlinnassa. Ennen sote-uudistusta ja sen toimeenpanon aloittamisen jälkeen maakunnan sote-kuntayhtymät vaikuttavat aktiivisesti lakien ja muiden säädösten valmisteluun niin, että kummankin sairaalan asema keskussairaala on turvattu.
2. Mikkelin keskussairaala tukee Savonlinnan keskussairaalan toimintaa tekonivelortopedien työpanoksella siten, että Savonlinnan nykyiset vuotuiset 200-250 lonkan ja polven tekonivelkirurgista leikkausta voidaan hoitaa keskussairaaloilääkärien toimesta. Tämä tuo merkittäviä säästöjä verrattuna ostopalvelulääkärien käyttöön. Tekonivelortopedien työpanosta Savonlinnan keskussairaalaissa voidaan lisätä, mikäli potilasmäärä kasvaa. Mikkelin keskussairaalaissa toteutetaan muutoin keskittämisasietuksen 7 §:n mukaiset ja volyymiehdoiltaan riittävät polven ja lonkan elektiiviset tekonivelleikkaukset.
3. Mikkelin keskussairaalan urologian, verisuonikirurgian, ortopedian ja traumatologian sekä gastroenterologisen kirurgian erikoislääkärien poliklinikkakäyntejä ja leikkaustoimenpiteitä toteutetaan vähintään yhden miljoonan euron arvosta Savonlinnan keskussairaalaissa.
4. Mikkelin keskussairaala tukee Savonlinnan keskussairaalan kirurgian päivystystä ohjaamalla kirurgiaan erikoistuvia lääkäreitä Savonlinnaan 6-12 kuukauden jaksoiksi ja tarjoamalla leikkaushoidon Mikkeliissä Savonlinnan keskussairaalan niille päivystyspotilaille, joille hyvän hoitotuloksen saavuttamiseksi tarvitaan päivystysleikkaushoito 24 tunnin sisällä. Tämä toimintamalli yhdistettynä Savonlinnan keskussairaalan virka-ajan ulkopuolisen valmiuden

yhteisesti sovittuun alentamiseen tuottaa Sosterin jäsenkunnille ja myöhemmin maakunnalle arviolta kolmen miljoonan euron vuotuisen kustannussäästön.

5. Mikkelin keskussairaala tukee Savonlinnan keskussairaalan toimintaa tarjoamalla virka-ajan ulkopuolisen radiologian etäpäivystyksen kuvakonsultaatioihin. Mikkelin keskussairaala tarjoaa Savonlinnan keskussairaalan käyttöön virka-aikana lastentautien erikoislääkäriin ja naistentautien erikoislääkärien työpanosta ja kyseisten erikoisalojen etätukea Savonlinnan keskussairaalan virka-ajan ulkopuoliseen päivystykseen.
6. Mikkelin keskussairaala tukee Savonlinnan keskussairaalan päivystystä tarjoamalla virka-ajan ulkopuolisen, yleislääketieteen erikoislääkäritasoisien etäkapäivystyksen vanhuspalveluiden ja sosiaalihuollon käyttöön. Toimintamalli tuottaa tutkitusti merkittävää säästöä ja vähentää tarpeetonta päivystyksen käyttöä.
7. Etelä-Savon maakunnan neurologinen vuodeosastohoito, synnytystoiminta, vaativan kuntoutuksen osastohoito ja sekä päihdekuntoutushoito toteutetaan oman maakunnan palveluissa. Nykyisin ostetaan KYS:sta edellä mainittuja erikoissairaanhoidon palveluja, jotka voitaisiin toteuttaa maakunnassa. Yhden miljoonan euron arvosta palveluja pysyy omassa maakunnassa, ja säästö on merkittävä. Tämä edellyttää myös Sosterin alueen potilaiden ohjaamista Etelä-Savon maakunnan palveluihin.
8. Etelä-Savon maakunnan psykiatrinen tahdonvastainen osastohoito toteutetaan nykyiseen malliin oman maakunnan sairaalassa Mikkeliissä. Mikkelin keskussairaalan yhteyteen on rakenteilla uusi mielen ja kuntoutuksen talo, joka korvaa nykyisen Moisioin sairaalan. Yhden miljoonan euron edestä palveluja pysyy Etelä-Savon maakunnassa. Säästö on merkittävä.
9. Etelä-Savon maakunnan keskittämisasiäsetuksen 7 §:n mukaiset ja volyymiehdoiltaan riittävät selkäleikkaukset sekä rinta- ja paksusuolisyöpäleikkaukset toteutetaan oman maakunnan sairaalassa Mikkeliissä. Yhden miljoonan euron arvosta leikkaustoimintaa pysyy omassa maakunnassa, säästö on merkittävä. Tämä edellyttää myös Sosterin alueen potilaiden ohjaamista Mikkelin keskussairaalaan KYS:n sijasta.
10. Etelä-Savon maakuntahallinnon ylimmän sote-johdon ja laajojen sote-palvelualueiden johdon ensisijaisia toimipaikkoja hajasijoitetaan tasapuolisesti maakunnan kaupunkikeskuksiin ottaen huomioon nykyisen johtamistyön liikkuva luonne.
11. Kehittäminen ja asiantuntijatyö sekä hallinnon tukipalvelut ja tuotannolliset tukipalvelut ovat nykyisin hajasijoitettuja ja osa ulkoistettuja. Sote-kuntayhtymät hakevat yhteisellä valmistelulla ratkaisut, jotka ovat tasapainoisia edellä mainittujen toimintojen sijoittumisen kannalta maakunnan kaupunkikeskusten näkökulmasta.
12. Essote-kuntayhtymä on asiakas- ja potilastietojärjestelmän (APTJ) toimittajan valinnan jälkeen suunnittelemassa uuden tietojärjestelmän käyttöönottoa yhdessä Keski-Suomen ja Vaasan sairaanhoitopiirien sekä Siunsote-kuntayhtymän kanssa. Tulevaisuuden sote-tietojärjestelmän käyttöönotto, ylläpito ja kehittäminen vaativat paljon sote-asiantuntijuutta ja tietojärjestelmäosaamista. Etelä-Savon maakunnan toiminnasta osa sijoittuu Savonlinnan sote-kokonaisuuteen sovittavalla tavalla.

Etelä-Savon maakunnan sote-kuntayhtymille ja myöhemmin sote-maakunnalle edellä mainituista toimista koituva säästöpotentiaali on arviolta 5,5 miljoonaa euroa, josta neljä miljoonaa Sosteri-kuntayhtymälle ja 1,5 miljoonaa euroa Essote-kuntayhtymälle.

ETELÄ-SAVON SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN KUNTAYHTYMÄ, ESSOTE

Aira Kietäväinen
hallituksen puheenjohtaja

Arto Seppälä
hallituksen varapuheenjohtaja

Eero Aho
valtuuston puheenjohtaja

Risto Kortelainen
kuntayhtymän johtaja

Taustaperustelut: Essote hallituksen päätös 7.11.2019/234: Maan hallituksen sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen uudistuksen valmistelu Etelä-Savon maakunnassa

Ministeri Kiuru pyysi vierailullaan 27.-28.8.2019 vastaukset maakunnan kahdelta sote-kuntayhtymältä/sairaanhoitopiiriltä ja niiden jäsenkunnilta alueellisesta suuntautumisesta maan hallituksen sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistuksen valmistelussa syksyn 2019 aikana.

Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän yhdeksän jäsenkuntaa pitivät 31.10.2019 kuntakokouksen, jonka perusteella Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän hallitus 7.11.2019/234 antoi vastauksensa sosiaali- ja terveysministeriölle Etelä-Savon maakunnan sote-, terveys- ja pelastuspalvelujen uudistuksen valmistelusta.

Hallituksen 7.11.2019 vastaus tarjoaa lähtökohdan kuntayhtymän lausunnolle maan hallituksen sote-uudistuksen lakikokonaisuudesta, joka on lausunnoilla 15.6.-25.9.2020.

Essote-kuntayhtymän ja sen jäsenkuntien asettamat ensisijaiset tavoitteet uudistuksen valmistelussa Etelä-Savon maakunnassa ovat seuraavat:

1. Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen uudistuksen valmistelu tehdään voimassa olevan maakuntajaon mukaisesti Etelä-Savon maakunnan koko alueen kattavana kokonaisuutena niin, että mukana ovat Etelä-Savon ja Itä-Savon sote-kuntayhtymät/sairaanhoitopiirit sekä sote-perus- palvelunsa itse järjestävät kunnat sekä Etelä-Savon maakunnallinen pelastuslaitos.
 - Sipilän hallituksen aikana tehdyssä toimeenpaneavassa maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelussa saavutettiin valmius aloittaa koko maakunnan kattavan itsehallinnollisen sote- ja pelastusorganisaation toiminta näiden palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa sote-integraatiota vahvistavasti.
 - Sote-uudistuksen lakiluonnoksessa vahvistui se, että sote-maakuntajako ja hallinnollinen maakuntajako ovat yhteneväiset eikä niitä voida tarkastella erillään. Keskeisten alueellisten hallintojakojen muutokset vaativat kokonaistarkastelua ja niistä päättäminen tehdään lainsäädännön mukaisesti ja niiden edellyttämällä päätöksentekotasolla.
 - Maakunnan kahden sairaanhoitopiirin sekä Mikkelin keskussairaalan ja Savonlinnan keskussairaalan pohjalle perustetut sote-kuntayhtymät toiminnallaan tarjoavat vahvan

lähtökohdan sille, että Etelä-Savon maakunta on yksi uudistuksen sote-maakunta. Maakunta järjestää alueellaan itsehallinnollisesti sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelunsa.

2. Sote-uudistuksen valmistelu Etelä-Savon maakunnassa vahvistaa osaltaan KYS-erityisvastuualueen eheyttä erityispalveluissa. Maan itäisen osan kehityksen kannalta on erittäin tärkeää, että KYS-erityisvastuualue on yksi viidestä erityisvastuualueesta hallitusohjelman mukaisesti ja sen eheys varmistetaan.
- Pohjois-Savon, Keski-Suomen, Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon maakuntien yhteistoiminta-alueella voidaan asteittain siirtyä aiempaa vahvempaan yhteiseen toimintaan erityis- ja tukipalveluissa, joista laajin on erikoissairaanhoidon. Vaalijalan kuntayhtymän palvelut liittyvät myös osaksi KYS-erityisvastuualueen erityispalvelujen valmistelua niin, että valmisteluvastuu on Etelä-Savon maakunnalla.
 - Erityisvastuualueen eheydellä on suuri merkitys Itä-Suomen yliopiston lääketieteellisesti ja terveystieteellisesti painottuneen koulutuksen ja tutkimuksen kehitykselle, samoin kuin alueen ammattikorkeakouluille ja ammatilliselle koulutukselle
 - Vastaavasti ratkaisut, jotka heikentävät Etelä-Savon maakunnan eheyttä ja edellytyksiä toimia itsehallinnollisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäjänä, voivat johtaa maakunnan alueen jakaantumiseen niin, että alueiden siirtymistä erityisvastuualueelta toiselle voi myös tapahtua. Muutokset heikentävät KYS-erityisvastuualueen eheyttä ja toimintaedellytyksiä.